

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ

พระครูสังฆรักษ์ ทรายุธ สุทสุตโน (มักได้)¹

อัญชลี ทองเฒ²

บทคัดย่อ

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก 2) เปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก 3) ศึกษาความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนสามเณร และ 4) ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 รูป เลือกโดยแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก แบบทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่าน แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนสามเณร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t – test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามเณร มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เท่ากับ 81.43 / 96.25 2) ผลเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกของนักเรียนสามเณร มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนสามเณรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์การอ่านผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามที่กำหนดไว้จำนวน 20 รูป คิดเป็นร้อยละ 71.42 และนักเรียนสามเณรมีความสามารถไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 28.57 4) ระดับความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกของนักเรียนสามเณร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51)

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการอ่าน มหานิบาตชาดก การคิดวิเคราะห์

¹ นักศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา

² ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

The objectives of this study were: 1) to develop Mahanipata Jataka reading set, 2) to compare analytical thinking before and after reading Mahanipata Jataka reading set, 3) to study ability in analytical thinking of student-novices, and 4) to study the satisfaction in Mahanipata Jataka reading set. The samples used in the study were 28 novices studying in Matthayomsuksa 1, Nivesdhammapravat School, in academic year 2016. The samples were obtained by purposive sampling. The research instruments were Mahanipata Jataka reading set, analytical reading ability test and novices' satisfaction questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results of the study found that: 1) Mahanipata Jataka reading set analytical thinking of student-novices was efficient at the set criteria 81.43/96.25. 2) The result of analytical thinking of student-novices after the practice with the reading set was higher than before reading practice with a significant statistic figure at 0.05. 3) 71.42% of student-novices had reading ability over the criteria set at 80% upwards, and 4) The level of satisfaction in Mahanipata Jataka reading set was high overall (4.51).

Keywords: Reading set, Mahanipata Jataka, Critical thinking

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญเพราะกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวิถีการดำเนินชีวิตของคนสังคมเป็นไปอย่างทั่วถึง ครูในฐานะผู้สอนจึงต้องตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะที่จะออกไปดำรงชีวิตในสังคมและโลกได้ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กๆ ในศตวรรษที่ 21 นี้ ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ ดังที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์และคณะ (2558) กล่าวว่า ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) เมื่อผู้เรียนสนใจใคร่รู้และมีทักษะในการหาความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีได้แล้ว ทักษะที่สำคัญและจำเป็นคือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่ได้

ศึกษามาว่าอะไรดี ไม่ดี เหมาะสม ไม่เหมาะสม อะไรเป็นความจริงอะไรเป็นความเท็จ ซึ่งผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องคิดเป็น

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวถึง การคิดเป็นว่า เป็นการรู้จักใช้ วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจปัญหา รวมทั้งให้มีการคิดอย่างสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาเพื่อที่จะตอบรับสิ่งที่เกิดขึ้น ในการพัฒนาศักยภาพทางการคิดของเด็กเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่นานาประเทศกำลังจับตามองและให้ความสำคัญสูงสุดในการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดหรือความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางด้านการคิด ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาเป็นอันดับแรก เพราะพื้นฐานทางการเรียนที่สำคัญทุกวิชาไม่ใช่อยู่ที่การท่องจำแต่เพียงอย่างเดียว ถึงแม้คนที่มีความรู้ความจำอย่างมาก แต่ไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษา สิ่งเหล่านี้จึงเป็นปัญหาที่เราากำลังประสบกันอยู่ เพราะระบบการศึกษาทั้งจุดประสงค์ การเรียนการสอน กิจกรรม ตลอดจนการวัดและประเมินผล เน้นการท่องจำเนื้อหาที่สอนให้กับเด็กจนเกินไป ไม่สามารถพิจารณาถึงสิ่งที่ตนเองได้รับกังวลกับคะแนนซึ่งเป็นสิ่งสมมติอย่างหนึ่งเพื่อมาวัดคุณภาพหรือระดับการศึกษาของตน การที่เราจะให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนนั้น เราสามารถสอนให้เด็กรู้จักคิด และนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณค่า การสอนคิดไม่ใช่เป็นเรื่องยากถ้าครูหรือนุศลคนที่เกี่ยวข้องได้ทำความเข้าใจและเปิดใจกว้างให้รับกับสิ่งที่เกิดขึ้นจะทำให้การศึกษาในเรื่องของการคิดเกิดขึ้นได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นความสามารถในการจำแนกแจกแจงและแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น สุวิทย์ มูลคำ (2547) ให้ความหมายว่า การคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องฝึกฝนอย่างมีระบบเพราะการอ่านเป็นทักษะที่สามารถฝึกได้ การฝึกมากทำให้มีความสามารถในการอ่านเพิ่มมากขึ้นตามระดับของการอ่าน การอ่านออกหรือการได้ เป็นการอ่านตามตัวอักษรและตัวสะกดการันต์เท่านั้น แต่อาจออกเสียงไม่ถูกต้อง หรือผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจข้อความที่อ่าน ถึงแม้จะเข้าใจก็อาจจะเข้าใจไม่ดีพอ หรืออาจจะเข้าใจผิดก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้อ่านเองได้ ส่วนการอ่านเป็นคือ การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพหรือมีความสามารถในการอ่านได้ถูกต้อง การอ่านได้คล่องรวดเร็วเข้าใจเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญ ตอบคำถามได้ อ่านแล้วตีความได้ สามารถวิเคราะห์วิจารณ์

ได้มีสมาธิ และอ่านแล้วรู้จักจดบันทึกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ความหมายของการอ่าน การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่นำผู้อ่านไปสู่โลกกว้าง ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ ข้อมูลข่าวสารและงานสร้างสรรค์ จัดพิมพ์ในหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ มากมาย นอกจากนี้แล้วข่าวสารสำคัญๆ หลังจากการนำเสนอด้วยการพูด หรืออ่านให้ฟังผ่านสื่อต่างๆ แล้วส่วนใหญ่มีการจัดพิมพ์เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานแก่ผู้อ่านในชั้นหลังๆ ความสามารถในการอ่านจึงสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคม

ความสำคัญของการอ่าน การอ่านมีความจำเป็นสำหรับคนในยุคข้อมูลข่าวสาร ในการแสวงหาความรู้โดยไม่มีที่สิ้นสุด นักการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่าน ดังนี้ สาลี รักสุทธี (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจัดเวลาและสถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้ ผู้อ่านสามารถฝึกคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน การส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธินานกว่าสื่ออื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ ซึ่งผู้อ่านกำหนดการอ่านด้วยตัวเอง จะอ่านคร่าวๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษรเป็นไปตามใจของผู้อ่าน จากความคิดเห็นของศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญที่สุดต่อการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ มีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่มพูนประสบการณ์ และให้ความบันเทิง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย และถือว่าเป็นมรดกอันล้ำค่าของชาวไทย ภาษาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารซึ่งกันและกัน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ การพัฒนาความรู้ การคิดวิเคราะห์ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ (2551) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ข้อหนึ่งว่า เพื่อให้การเรียนรู้เกิดลักษณะอันพึงประสงค์ คือ มีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า และยังได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย สาระที่ 1 : การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ไว้ว่าใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สำหรับการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง เลือกรับข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมมีความรู้ทั้งหลักการและทักษะปฏิบัติที่มีมาตรฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ แต่การเรียนการสอนที่ผ่านมาไม่ได้นำไปสู่การฝึกให้นักเรียนสามเณรรู้จักคิดสังเคราะห์ รู้จักเลือกข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย หากแต่กระบวนการเรียนการสอนมุ่งเน้นทางด้านความรู้และเน้นความจำ ทำให้นักเรียนสามเณรคิดไม่เป็น ทำไม่เป็น แก้ปัญหาไม่เป็น การอ่านเป็นอีกทักษะหนึ่งที่

จะช่วยให้ นักเรียนสามเณรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ และรู้จักใช้ วิจารณ์ ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษ ที่ 21 ตามสมณ สาธิตและหลักธรรมคำสั่งสอน

มหานิบาตชาดกเป็นคำสอนที่รวมอยู่ในพระสุตตันตปิฎกเป็นวิธีสอนอย่างหนึ่งของพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้ทรงนำตัวอย่างบุคคลในอดีตมาแล้วให้พระสาวกฟังในโอกาสต่างๆ ซึ่งเป็นข้อ ชี้ให้เห็นแบบอย่างในทางที่ดีและทางที่ไม่ดีที่บุคคล ควรบำเพ็ญและควรละและนอกจากจะมีชาดก ในพระสุตตันตปิฎกแล้ว ยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าที่ทรงบำเพ็ญบารมีในชาติต่างๆ ซึ่งเป็น เรื่องเช่นเดียวกับชาดก แต่เน้นการบำเพ็ญพระบารมีในชาตินั้นๆ เรียกว่า จริยาปิฎกอีกด้วย เมื่อ นักเรียนสามเณรได้นำมาเทศน์หรืออ่านวรรณกรรมเรื่องนี้แล้วย่อมเกิดความซาบซึ้งบันเทิงใจ และมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์และไตร่ตรอง สามารถแสวงหาความรู้ ได้ด้วย ตนเอง และทักษะปฏิบัติที่มีมาตรฐานตามหลักธรรมคำสั่งสอน นอกจากนี้ ผู้ฟังยังศรัทธาตัวเอกของ เรื่องที่กล่าวว่าเป็นพระ โทษิต์คือ ชาติปางก่อนของพระพุทธเจ้า จึงมักจะจดจำพฤติกรรมและจริย วัตรมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต หรือนำมาอบรมบุตรหลานของตนอันจะนำพาให้สังคมเกิด ความสงบสุขจึงได้เกิดการถ่ายทอดหรือแปลจากภาษาบาลีเป็นสำนวนท้องถิ่นต่างกันไป การศึกษา เรื่องมหานิบาตชาดกนอกจากจะทราบเรื่องราวต่างๆ และการบำเพ็ญเพียรบารมีของพระพุทธเจ้าแล้ว ยังสามารถทราบถึงคุณค่าของหลักธรรมที่จะนำมาปฏิบัติในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านมหา นิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศ ธรรมประวัติ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก สำหรับนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ
2. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการ อ่านมหานิบาตชาดก ของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ
3. เพื่อศึกษาความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการ ใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกของนักเรียน สามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. นักเรียนสามเณรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังจากการเรียนรู้มากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนสามเณรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์การอ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม
4. ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกของนักเรียนสามเณร อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 28 รูป เลือกโดยแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
ตัวแปรต้น - ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก จำนวน 5 เรื่อง
ตัวแปรตาม - ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
  - ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
  - ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรม
3. ขอบเขตเนื้อหา
ชุดกิจกรรมมหานิบาตชาดก จำนวน 5 เรื่อง
  - เตมีย์ชาดก (พระเตมีย์ใบ้)
  - ชนกชาดก (พระมหาชนก)
  - สุวรรณสามชาดก (พระสุวรรณสาม)
  - มโหสถชาดก (พระมโหสถ)
  - ภูริทัตชาดก (พระภูริทัต)ระยะเวลาในการวิจัย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก จำนวน 5 ชุด
2. แบบทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด
ชนิดปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกนักเรียน
สามแฉกร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงเรื่องการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก จำนวน 5 ชุด
โดยใช้เวลา 7 ครั้ง รวมเวลา 21 ชั่วโมง
2. ผู้สอนสอนเรื่องหลักการคิดวิเคราะห์ ยกตัวอย่างและใช้แบบทดสอบความสามารถ
การคิดวิเคราะห์การอ่าน ก่อนเรียน (Pre – test) และใช้ข้อสอบชุดเดียวกันนำมาใช้ทดสอบหลังเรียน
(Post – test) โดยสลับข้อ เมื่อใช้ชุดกิจกรรมการอ่านครบทั้ง 5 ชุดแล้ว
3. ผู้สอนใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก ครั้งที่ 1 - 5 แต่ละชุดกิจกรรมใช้เวลาชุด
ละ 3 ชั่วโมง ทั้ง 5 ชุดนี้นักเรียนจะเรียนรู้โดยตนเอง แล้วทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์หลังเรียน
และเก็บคะแนนทุกๆ ครั้ง
4. หลังจากเรียนครบทั้ง 5 ชุดแล้วทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรม
5. นำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ อภิปรายโดยใช้ตาราง และ
การพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จาก แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อ
พัฒนาการคิดวิเคราะห์และแบบทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียนและหลัง
เรียน มาหาค่าวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐานและสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย คือ สถิติ t – test (Dependent Samples)
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ มาหาค่าวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้
สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 เท่ากับ 81.43 / 96.25

2. ผลเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลของความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ พบว่านักเรียนสามเณรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์การอ่านผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 เกณฑ์ตามที่กำหนดไว้จำนวน 20 รูป คิดเป็นร้อยละ 71.42 และนักเรียนสามเณรมีความสามารถไม่ผ่านจำนวน 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 28.57

4. ระดับความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ พบว่าความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51)

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ พบว่าชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 เท่ากับ 81.43 / 96.25 เนื่องจากชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นได้ดำเนินตามขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรมอย่างมีระบบ โดยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น วิชัย วงศ์ใหญ่ (2525) สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550) ตลอดจนศึกษาเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบกับศึกษาข้อมูลทักษะการอ่านและการคิดวิเคราะห์ มาสร้างเป็นชุดกิจกรรม ส่งผลให้จุดประสงค์ และแบบทดสอบสอดคล้องกับการคิดวิเคราะห์ ทำให้เนื้อหา มีความเหมาะสมและเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนสามเณร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศกมลวรรณ นภาพร (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับดี และมีประสิทธิภาพ 87.29/83.95 และมีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.64 มีคุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับดี และคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33

และสุจิตรา แก้วจินดา (2555) ได้ศึกษาการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 85.47 / 87.18 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดกิจกรรมการอ่าน มหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามแฉกร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนี้

1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์การอ่าน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนชุดกิจกรรมการอ่าน เท่ากับ 10.71 ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนชุดกิจกรรมการอ่าน เท่ากับ 16.50

2) ผลคะแนนแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนสามแฉกร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 28 รูป ทำแบบทดสอบเรื่องการคิดวิเคราะห์การอ่านก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้การสลับข้อพบว่า นักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากคะแนนที่ทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้น 4 - 6 คะแนน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 82.14 และคะแนนเพิ่มขึ้น 7 - 9 คะแนน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17.86 สรุปได้ว่า คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน มีคะแนนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย เนื่องจากนักเรียนสามแฉกรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์พิจารณา ค้นหาใคร่ครวญ โดยใช้เหตุผลเป็นหลักในการหาความสัมพันธ์เชื่อมโยง สรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์แบบอย่างสมเหตุสมผลก่อนที่จะตัดสินใจ โดยการใช้หลักการคิดวิเคราะห์ 3 อย่าง ของอเนก พ.อนุกุลบุตร (2547 : 62-63) คือ การคิดวิเคราะห์ส่วนประกอบ สามารถแยกแยะ ค้นหาส่วนประกอบหรือเรื่องราวต่างๆ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล ความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้ง และการวิเคราะห์หลักการ ความสามารถว่าจะอะไรเป็นหลักการสำคัญหรือประเด็นสำคัญบ้างและหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา แก้วจินดา (2555) ได้ศึกษาการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นางจิตตรา พิภูลทอง (2557) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ CIRC ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยแบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ CIRC ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สกตวรรณ นภาพร (2554). ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 รัชนิดา ญาณโกมุท (2557) การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง อ่านถึถ้วนชวนคิดพินิจวิเคราะห์ เรื่องราว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสายธารวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ภาษาไทย เรื่อง อ่านถึถ้วนชวนคิดพินิจวิเคราะห์ เรื่องราว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 เล่ม ก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 16.06 และ 26.41 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลของความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนสามนคร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ พบว่า ผลของความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนสามนคร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มจำนวน 20 รูป คิดเป็นร้อยละ 71.42 ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 28.57 จะเห็นได้ว่านักเรียนผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 20 รูป คิดเป็นร้อยละ 71.42 :ซึ่งมีมากกว่านักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ดังนั้นกล่าวได้ว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์การอ่านส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 โดยใช้ชุดกิจกรรม เนื่องจากการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดก มาเป็นองค์ประกอบในการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ผู้เรียนได้อ่านและสามารถคิดวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับสุมน อมรวิวัฒน์ (2541: 130) ได้กล่าวว่าวิธีการคิดวิเคราะห์เป็นการพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับทางวิทยาศาสตร์ที่เน้นถึงกระบวนการการคิดเพื่อแก้ปัญหาการคิดวิพากษ์วิจารณ์ การคิดตีความ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การคิดแบบย้อนทวนการคิดจำแนกแยกแยะ การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์และการคิดจัดอันดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิรา แก้วจินดา (2555) ได้ศึกษาการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รัชนิดา

ญาณ โภมุต (2557) การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง อ่าน ถัดถ้วนชวนคิดพินิจวิเคราะห์เรื่องราว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสายธารวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผล การศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ ภาษาไทย เรื่อง อ่าน ถัดถ้วนชวนคิดพินิจวิเคราะห์เรื่องราว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 เล่ม ก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 16.06 และ 26.41 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ระดับความพึงพอใจต่อการ ใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกนักเรียนสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ พบว่าความพึงพอใจภาพโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.51 เนื่องมาจากในชุดกิจกรรมจะมีทั้งคำถาม แบบทดสอบ และแบบฝึกซึ่ง นักเรียนสามเณรสามารถเรียนรู้การคิดวิเคราะห์และอ่านมหานิบาตชาดกได้ด้วยตนเอง และมีเนื้อหา ที่กะทัดรัดชัดเจนทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สามารถคิดวิเคราะห์เนื้อหาได้ตลอดจนนำ เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ไปใช้เป็นคำตอบในการทำแบบทดสอบได้ ทำให้นักเรียนมีความสุขและ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับทิสนา แคมมณี (2550 : 301-302) ได้กล่าวว่า ในการเรียนรู้ต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม เพราะคำถามเป็นเครื่องมือในการได้มา ซึ่งความรู้ควรให้ผู้เรียนฝึกการถาม-ตอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระจำในเรื่องที่ศึกษารวมทั้ง ได้ฝึกการใช้เหตุผล การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ ฝึกค้นหาคำตอบจากเรื่องที่เรียน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของรัชนิดา ญาณ โภมุต (2557) การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้ แบบฝึกทักษะ เรื่อง อ่าน ถัดถ้วนชวนคิดพินิจวิเคราะห์เรื่องราว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสายธารวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ อำเภอกันทร ลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ภาษาไทย เรื่อง อ่าน ถัดถ้วนชวนคิดพินิจวิเคราะห์เรื่องราว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 6 เล่ม ในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด (= 4.46, S.D. = 0.49) ดาวเรือง แก่นทอง (2553) ชุดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยร่วมกับ เทคนิคผังโนภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยร่วมกับเทคนิคผังโนภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.55) จิตตรา พิกุลทอง (2557) การอ่านอย่าง มีวิจารณ์ญาณ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ CIRC ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจจากการเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยแบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ CIRC มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ศกฉวรรณ นภาพร (2554). ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด และสุวรรณี หนองหลวง (2555) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการใชชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการเคลื่อนที่แบบต่างๆ วิชาฟิสิกส์เพิ่มเติม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา 2 กำแพงเพชรผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการเคลื่อนที่แบบต่างๆ วิชาฟิสิกส์เพิ่มเติม 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (x) เท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.69

ข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกทั้ง 5 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ คือ 80/80 เท่ากับ 81.43/96.25 แสดงให้เห็นว่า คะแนน 81.43 เป็นคะแนนที่มาจากแบบทดสอบชุดกิจกรรมทั้ง 5 ชุดนั้นมีข้อสอบบางข้อค่อนข้างยากมาก จึงทำให้นักเรียนสามเณรวิเคราะห์ไม่ได้ ซึ่งอาจต้องปรับข้อสอบบางข้อเมื่อเวลาที่จะนำไปใช้ เช่น อาจจะต้องปรับคำถาม หรือคำตอบให้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น อีกประการหนึ่งมหานิบาตชาดกที่ผู้วิจัยนำมาเรียบเรียงใหม่นั้น ตามปกตินิบาตชาดกจะเป็นเรื่องที่มีเนื้อหายาว ละเอียดและยากต่อการจดจำ ที่สำคัญเมื่อนำมาทำเป็นเรื่องการคิดวิเคราะห์การอ่านและมีแบบทดสอบให้เลือก อาจทำให้นักเรียนสามเณรเกิดการล้าใจหรืออาจมีข้อสงสัยเกี่ยวกับคำตอบในแต่ละข้อ

2. จะเห็นได้ว่าจากแบบทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์การอ่านของนักเรียนสามเณรผ่านเกณฑ์จำนวน 20 รูป ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 8 รูป แต่เนื่องจากตั้งเกณฑ์ไว้ร้อยละ 80 ที่ไม่ผ่านจำนวน 8 รูป มีคะแนนร้อยละ 70 – 75 ก็ถือว่าผ่าน ถ้าพิจารณาคะแนนทั้งหมดแล้วคิดเป็นร้อยละ จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบชุดนี้มีความง่ายเพราะมีเนื้อหาสั้นๆ คำตอบมีความชัดเจน มากกว่าแบบทดสอบชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกทั้ง 5 ชุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยไปใช้

- 1.1 ในการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ครูต้องเน้นให้นักเรียนสามเณรอ่านคำแนะนำสำหรับนักเรียนให้เข้าใจก่อน และในการเรียนการสอน

ครูจำเป็นต้องปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับครู และการนำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์มาทดสอบก่อนเรียนและเมื่อดำเนินการเรียนการสอนเสร็จแล้วให้นำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์มาทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง จะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามเณร

1.2 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกในแต่ละครั้ง ควรมีการอภิปรายเสนอผลงานร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ นักเรียนสามเณรช่วยกันระดมความคิดและคิดวิเคราะห์ และออกมานำเสนอเป็นกลุ่ม หรือส่งตัวแทนของกลุ่มออกมานำเสนอในหน้าชั้นเรียน

1.3 การส่งเสริมการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสามเณร ครูจะต้องให้เวลากับนักเรียนสามเณรในการปรับตัวที่จะต้องทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งในช่วงระยะเวลาสัปดาห์แรกนักเรียนสามเณรอาจจะไม่ค่อยเข้าใจในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาในมหานิบาตชาดก ในขณะที่นักเรียนสามเณรคิดวิเคราะห์ไม่ได้ ครูควรเข้าไปช่วยแนะนำวิธีการคิดวิเคราะห์แก่นักเรียนสามเณรเพื่อให้ นักเรียนสามเณรเข้าใจและมีวิธีการคิดวิเคราะห์ที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องผลของการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านมหานิบาตชาดกเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนสามเณร ในด้านอื่นๆ เช่น เจตคติต่อการเรียน การทำงานเป็นกลุ่ม

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนในรายวิชาอื่นๆ ของนักเรียนสามเณร

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ :

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทซัคเซส มิเดีย จำกัด.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **สำนักงานสำนักนายกรัฐมนตรี. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อ**

พัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ ฯ : ไอเดียสแควร์.

จิตตรา พิกุลทอง. (2557). **รายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ CIRC ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย** ค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559 จาก

<http://www.krabiedu.net/index.php?name=research&file=readresearch&id=144>

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion).

กรุงเทพมหานคร : ศิลปบรรณาคาร.

ดาวเรือง แก่นทอง. (2553). การสร้างชุดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้วิธีการ

สอนแบบอุปนัยร่วมกับเทคนิคผังมโนภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559 จาก

<http://jfklib.oas.psu.ac.th/opac2/BibList.aspx?keyid=521652&word=%e0%b8%81%e0%b8%b2%e0%b8%a3%e0%b8%aa%e0%b8%ad%e0%b8%99%e0%b9%81%e0%b8%9a%e0%b8%9a%e0%b8%ad%e0%b8%b8%e0%b8%9b%e0%b8%a1%e0%b8%b2%e0%b8%9&type=su>

ทิสนา เขมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี). (2513). ปรัชญาคนเวสสันดรชาดก. กรุงเทพฯ : เสริมวิทย์บรรณาคาร.

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์และคณะ. (2558). ศาสตร์การคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รัชนิดา ญาณโกมุท. (2557). การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง

อ่านถ้อยสั้น ขวนคิดพินิจวิเคราะห์เรื่องราว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2. ศรีสะเกษ : โรงเรียนสายธารวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ.

ราชบัณฑิตสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :

ราชบัณฑิตยสถาน.

ศกลวรรณ นภาพร. (2554). การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาโท กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพมหานคร :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุจิรา แก้วจินดา. (2555). การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการ

เรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุชีพ ปัญญาภาพ. (2539). พระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร : มหา

มกุฏราชวิทยาลัย.

สุมน อมรวิวัฒน์. (2541). การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ : ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุวรรณี หนองหลวง. (2555) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการใช้ชุด

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการเคลื่อนที่แบบต่างๆ วิชา ฟิสิกส์เพิ่มเติม 1 ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4 ค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559 จาก

<http://www.ksp.or.th/ksp2013/blog/post.php?mid=50016&cid=7&did=160>

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2545). 21วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.กรุงเทพฯ: ดวง
กมลสมัย.

อนนท พ. อนุกุลบุตร. (2547, เมษายน).การคิดวิเคราะห์. วังการครู, 2(8), 62-63.